

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817204767
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3817204767.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobcu M. H. s.r.o., so sídlom v Y., D. XX, M.: XX XXX XXX, zastúpeného JUDr. G. J., advokátom so sídlom v Y., D. XX, P. O. Y. XXX, proti žalovanému E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/X, E., o zaplatenie 5664,86 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 14. novembra 2018, č. k. 9Csp/46/2017-80 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti II. a výrokovej časti o náhrade trov konania III. **p o t v r d z u j e.**

Žalovanému **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 333,4 eur s príslušenstvom. Výrokom II. vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Výrokom III. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania od žalobcu v celom rozsahu. V odôvodnení uviedol, že právny predchodca žalobcu spoločnosť W. B. L. a.s., so sídlom v U., L. P. XX, sa žalobou podanou proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 5664,86 eur s prísl. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti žalovaného, na základe predložených listín, zmluvy o pôžičke, predžalobnej upomienky, prehľadu splátok a úhrad. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom 9Csp 46/2017 z 4.10.2017 tak že žalobu zamietol z dôvodu premlčania nároku s poukazom na § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca. Krajský súd Trenčín uznesením č. k. 4Co75/2018-60 z 21.08.2018 tento rozsudok na základe odvolania žalobcu zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že právny predchodca žalobcu so žalovaným uzavrel zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX dňa 04.12.2013, na základe ktorej žalovanému poskytol celkovú sumu pôžičky 5.000 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať pôžičku v 60 pravidelných mesačných splátkach po 166,7 eur. Celkovo žalovaný neuhradil žiadnu sumu. Právny predchodca žalobcu vyzval 19.05.2014 žalovaného k zaplateniu celej dlžnej sumy jednorazovo v súlade s bodom 12.4. zmluvy, podľa ktorého spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky v prípade, ak je klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, ak ho spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva 15 dní vopred. Tomuto postupu predchádzala výzva z 26.3.2014, v ktorej bol žalovaný vyzvaný na úhradu dlžných splátok, inak bude spoločnosť oprávnená úver zosplatiť. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 52 ods. 1, ods. 2, § 53 ods. 9 § 54 ods. 1, ods. 2, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 565 Občianskeho zákonníka; § 1 ods. 1, ods. 2, § 2 písm. a), b) a d), § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Súd prvej inštancie skúmal samotnú „Zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky zo dňa 04.12.2013, ktorá vytvára právny rámec medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom a dospel

k záveru, že tento právny vzťah je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zároveň aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 1 ods. 2, § 2 písm. d) a § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu je potrebné na daný právny vzťah aplikovať aj ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl. OZ). To je rozdiel medzi aplikáciou Obchodného zákonníka o zmluve o úvere, ktorá je uzavretá ako absolútny obchod medzi dvoma podnikateľmi a zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktorá je uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, kde nevyhnutne pristupuje aj aplikácia spotrebiteľských noriem. S ohľadom na uvedené preto súd posudzoval premlčanie práva navrhovateľa v danej veci podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na námietku premlčania súd skúmal, či nárok nie je premlčaný. Zosplatnenie bolo zmluvne dojednané v bode 12.4. zmluvy tak, že spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky v prípade ak je klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace a spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva klienta 15 dní vopred. Právny predchodca žalobcu tak urobil, ako to vyplýva z tvrdení žalobcu a prehľadu splátok a úhrad k 19.05.2014, čomu predchádzala predžalobná upomienka z 26.03.2014 s výzvou, že ak žalovaný do 06.05.2014 neuhradí splátku splatnú v mesiaci január 2014, bude spoločnosť oprávnená úver zosplatniť, čo spoločnosť aj k 19.5.2014 urobila práve pre nezaplatenie splátky splatne v mesiaci január 2014. Uplatnila tak svoje právo v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba teda začala plynúť od zročnosti splátky splatnej podľa zmluvy 20.01.2014, ako je to výslovne uvedené v listinnom dôkaze predloženom žalobcom, v predžalobnej upomienke. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že poukázal, že jeho právny predchodca úver zosplatnil pre nezaplatenie splátky splatnej 20.4.2014 a teda premlčacia doba začala plynúť 21.04.2014. Je nepochybné že splatnosť úveru v súlade s ustanoveniami § 53 ods.9 OZ a § 565 OZ a článkom 12.4. zmluvy mohol právny predchodca žalobcu vyhlásiť v prípade omeškania žalovaného po dobu dlhšiu ako tri mesiace, čo bolo k 19.5.2014 splnené len vo vzťahu k splátke splatnej 21.01.2014. Podľa § 103 v tomto prípade plynie premlčacia doba práve od tejto splátky. Splatnosť spotrebiteľského úveru nastala v celom rozsahu dňa 19.05.2014 v dôsledku toho, že bol žalovaný v omeškaní so zaplatením splátky splatnej v mesiaci januári 2014 (20.01.2014) viac ako tri mesiace. Nie je podstatné, že v tom čase bol v omeškaní aj s inými splátkami. Tento nárok žalobcu na zaplatenie celého zostatku úveru sa premlčuje podľa § 101 Občianskeho zákonníka vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe s tým, že v zmysle § 103 OZ začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. V danom prípade to znamená, že premlčacia doba začala plynúť dňa 20.1.2017, keďže v dôsledku nezaplatenia tejto splátky a jej omeškania sa stal celý predmetný úver splatný dňa 19.05.2014. Doba na riadne uplatnenie nároku žalobcom v premlčacej dobe tak uplynula dňa 20.01.2017. Právny predchodca žalobcu si nárok na súde uplatnil až dňa 16.03.2017, teda po uplynutí premlčacej doby. Nárok je preto z dôvodu premlčania nedôvodný a preto súd žalobu zamietol okrem časti, v ktorej žalobca zbral žalobu späť, v časti o zaplatenie sumy 333,4 eur s príslušenstvom súd konanie zastavil. O náhrade trov konania žalovanej súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že v celom rozsahu úspešnému žalovanému vznikol o nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, v celom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej výrokovej časti II. a vo výroku III. o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že ak by súd prvej inštancie správne právne posúdil premlčanie pohľadávky, použil by ustanovenie § 103 prvá veta OZ na posúdenie premlčania splátok splatných do zosplatnenia celého úveru, t.j. premlčaniu podľa tohto ustanovenia by vzhľadom na začatie sporu dňa 16.03.2017 podliehali splátky splatné 20.01.2014 a 20.02.2014. Premlčanie neuhradených úverových splátok splatných dňa 20.03.2014 a dňa 20.04.2014 by posúdil podľa § 103 prvá veta OZ, a premlčanie zosplatneného celého úveru (pozostávajúceho zo splátok splatných od 20.05.2014 a nasl.) by posúdil podľa § 103 druhá veta OZ. Správne by mal za preukázané, že premlčané sú len splátky splatné od 20.01.2014 do 20.02.2014 v celkovej sume 333,40 eur. Listom zo dňa 26.03.2014 bol žalovaný upozornený na omeškanie s platením úveru a na možnosť zosplatnenia úveru v prípade nezaplatenia dlžných splátok úveru. Nakoľko žalovaný dlžné splátky úveru nezaplátil, právny predchodca žalobcu úver zosplatnil k 19.5.2014, čo medzi stranami nebolo sporné a to pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.4.2014. Žaloba bola na súde podaná dňa 16.03.2017 a teda nezaplatená splátka úveru splatná dňa 20.3.2014, nezaplatená splátka úveru splatná dňa 20.04.2014 a časť zosplatneného

úveru pozostávajúceho zo splátok splatných od 20.05.2014 premlčaná nie je, keďže nárok bol na súde uplatnený v rámci plynutia 3-ročnej premlčacej doby, ktorá v zmysle ust. § 103 druhá veta OZ pre predčasne zosplatenú časť úveru začala plynúť od 21.04.2014. Ust. § 53 ods. 9 OZ neupravuje počiatok plynutia premlčacej doby. Z ust. § 53 ods. 9 OZ vyplýva len obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa ust. § 565 OZ žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok, až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenia splátky. Uvedené obmedzenie nemá žiaden vplyv na beh premlčacej doby. Žalobca bol toho názoru, že ak by mala začať plynúť premlčacia doba celého dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky, ako ustálil súd I. inštancie, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich. Podporne poukázal na uznesenie KS v Trenčíne č.k. 17Co/228/2016-74 a na uznesenie Krajského súdu v Bratislave pod č.k. 9Co/44/2018-110 zo dňa 30.04.2018. Podporne odkázal aj na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21 Cdo 456/2006, podľa ktorého k zosplateniu dlhu nemôže dôjsť predtým ako bude výzva na zosplatenie doručená dlžníkovi a na právny názor vyjadrený v rozhodnutí NS ČR, sp.zn. 21Cdo/426/2005. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 5331,46 eur, úrok z omeškania vo výške 5,25% p.a. zo sumy 5331,46 eur od 20.05.2014 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku a prizná žalobcovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia podľa pomeru úspechu v spore.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v napadnutom rozsahu podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 /keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval verejný záujem/v spojení § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti II. a výrokovej časti o náhrade trov konania III. je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Zo súdneho spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu spoločnosť W. B. L. (ďalej len „predchodca žalobcu“) poskytol žalovanému spotrebiteľský úver na základe zmluvy označenej ako „zmluva o poskytnutí najľahšej pôžičky zo dňa 04.12.2013“ (ďalej len „zmluva o úvere“). Žalovaný spotrebiteľský úver nesplácal podľa dohodnutých podmienok. Právny predchodca žalobcu výzvou z 26.03.2014 označenou ako „predžalobná upomienka“ vyzval žalovaného, že ak do 06.05.2014 neuhradí splátku splatnú v mesiaci január 2014, bude oprávnený úver zosplatiť. V konaní nebolo sporné, že predchodca žalobcu úver zosplatiť k 19.05.2014.

6. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stal zročný celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

7. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

8. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

9. Z uvedených ustanovení vyplýva, že premlčacia doba v prípade spotrebiteľského úveru, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, a teda k zosplateniu celej pohľadávky za predpokladu, že to bolo medzi stranami spotrebiteľského úveru dohodnuté, pričom však musí byť zachované, že veriteľ môže uplatniť toto právo najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. V predmetnom spotrebiteľskom vzťahu bolo medzi zmluvnými stranami zmluvy o spotrebiteľskom úvere právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka dohodnuté v bode 12.4. zmluvy o úvere tak ako výslovne konštatoval aj súd prvej inštancie. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok

stane zročným, splatným celý dlh stanovuje Občiansky zákonník v § 103, druhá veta, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

10. Pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby je tak rozhodné zistenie splatnosti tej splátky, pre nezaplatenie ktorej veriteľ pristúpil k zosplatneniu celého úveru. Zosplatnenie úveru právnym predchodcom žalobcu k 19.05.2014 nebolo medzi stranami sporné, keď túto skutočnosť nenamietal žalovaný a ani žalobca. V konaní žalobca súdu predložil listinný dôkaz označený ako „predžalobná upomienka“ zo dňa 26.03.2014, ktorou predchodca žalobcu žalovaného vyzval na zaplatenie dlžnej splátky v mesiaci 01/2014 do 06.05.2014. V danom prípade, keďže skutočnosť, že došlo k zosplatneniu úveru ako je uvedené vyššie bola nesporná, nebolo ani v tejto súvislosti vykonávané dokazovanie, čo vo vzťahu k preskúmaniu začiatku plynutia premlčacej doby zosplatneného úveru znamená, že nebolo možné posúdiť z tohto úkonu uskutočneného predchodcom žalobcu voči žalovanému 1/ pre ktorú splátku predchodca žalobcu úver zosplatnil. Žalobca v konaní nepreukázal, že by to mala byť splátka splatná práve dňa 20.04.2014 ako namietal vo svojom odvolaní. Pokiaľ teda z právneho úkonu, ktorým došlo zo strany predchodcu žalobcu k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka nebolo možné zistiť, pre ktorú splátku došlo k zosplatneniu úveru, treba vychádzať z toho, že veriteľ mohol pristúpiť k zosplatneniu len za podmienok podľa /§ 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka tak vyplýva obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok, až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenia splátky a tiež povinnosť veriteľa upozorniť spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Odvolací súd teda vychádzajúc z tejto úpravy dospel k záveru, že k uplatneniu práva žalobcu podľa § 565 Občianskeho zákonníka v predmetnej veci mohlo dôjsť len pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.01.2014 /splátka pre ktorej nezaplatenie za súčasného dodržania § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka mohlo dôjsť k zosplatneniu k 19.05.2014 tak ako to vyplýva aj z vyššie uvedenej predžalobnej upomienky.

11. Ak teda žalobca ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru pre nezaplatenie splátky za mesiac január splatnej dňa 20.01.2014 /§ 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka/, začala plynúť premlčacia doba práva na zaplatenie celého zosplatneného dlhu odo dňa splatnosti uvedenej splátky, teda odo dňa 20.01.2014 a uplynula dňa 20.01.2017. Svoje právo na zaplatenie zosplatneného dlhu z úveru si žalobca uplatnil až žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 16.3.2017, teda po márnom uplynutí premlčacej doby a súd prvej inštancie preto správne žalobcovi premlčané právo nepriznal.

12. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti II. a výrokovej časti o náhrade trov konania III. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods.1, § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému nebola priznaná náhrada trov konania, nakoľko žalovanému žiadne trov odvolacieho konania nevznikli.

14. Toto rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).